

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Vedtak om avslag på søknad om
akkreditering av fagskoleutdanningen
Prosjekt- og endringsledelse med
bærekraftige forretningsmodeller**
NORGES FAGAKADEMI AS

2026

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har et eget styre og er faglig uavhengig i oppgaver som gjelder akkreditering, tilsyn og evalueringer for å vurdere kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. I tillegg har NOKUT forvaltningsoppgaver på vegne av departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene. NOKUTs formål og oppgaver er forankret i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet skal NOKUT søke å bistå institusjonene i kvalitetsarbeidet deres.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

Institusjon	NORGES FAGAKADEMI AS
Sakkyndige	Trond Eftedal, Heidi Gamlesanne, Cecilie Skram Gil og Daniel Monstad Windt
Dato for vedtak	16.02.2026
NOKUTs saksnummer	23/01070

Hva søknaden gjelder

NORGES FAGAKADEMI AS (organisasjonsnummer 991525831) søkte NOKUT 14.09.2023 om akkreditering av *Prosjekt- og endringsledelse med bærekraftige forretningsmodeller* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 60 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningssted Oslo.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn.....	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur.....	8
2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet	10
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	11
2.5 Avtaler, omfang og nivå.....	15
2.6 Opptakskrav.....	16
2.7 Politiattest	19
2.8 Skikkethetsvurdering	20
2.9 Fagmiljø	21
2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt	21
2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	24
2.10 Sensorer og praksisveiledere.....	27
2.10.1 Sensorenes kompetanse.....	27
2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse	28

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Prosjekt- og endringsledelse med bærekraftige forretningsmodeller*, 60 studiepoeng, stedbasert og nettbasert, ved NORGES FAGAKADEMI AS, er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 14.09.2023.

Vedtaket gjelder for utdanningssted Oslo.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i forskrift om enkelte klagenemnder på Kunnskapsdepartementets område kapittel 2.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden, *Prosjekt- og endringsledelse med bærekraftige forretningsmodeller*.

Fagskolen beskriver at målet for utdanningen er å gi studenten kompetanse til å lede bærekraftige prosjekter som resulterer i bærekraftige leveranser.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at navnet i liten grad signaliserer at utdanningen er på et fagskolenivå tilsvarende nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Komiteen mener ikke at nivået eller «fagskoleutdanning» skal inn i utdanningens navn, men navnet må justeres slik at det kommuniserer tydeligere om hva studentene vil oppnå i utdanningen, gitt utdanningens innhold og opptaksgrunnlag. Slik navnet nå er formulert framstår det som for ambisiøst.

Navnet på utdanningen gir ikke et tydelig svar på hva utdanningen dreier seg om, og reflekterer ikke utdanningens læringsutbytte og formålet fagskolen selv har satt for utdanningen: «Det overordnede målet for utdanningen er å gi studenten kompetanse til å lede bærekraftige prosjekter som resulterer i bærekraftige leveranser ». Flesteparten av emnene vies til prosjektledelse, og fagskolen kobler dette til ulike dimensjoner av bærekraft (strategi, forretningsmodeller, mål og rapportering). «Bærekraftige forretningsmodeller» utgjør bare én dimensjon og er dokumentert som kun et større tema innenfor et emne på 5 studiepoeng. Komiteen vurderer at endringsledelse, sett i lys av beskrivelsen og målet med utdanningen, virker å være noe faglig isolert og framstår som et eget studium innenfor utdanningen. Endringsledelse inngår som faginnhold i emnet, *Endrings og transformasjonsledelse*, på 5 studiepoeng. Komiteen ser ikke grunnlag for å løfte frem en liten og til dels isolert del av utdanningens faginnhold i navnet på utdanningen, og mener det vil være misvisende og lite dekkende. Komiteen vurderer samlet sett at navnet ikke er dekkende for utdanningen.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforordningen § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen

mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Emne 1: Prosjekt som arbeidsform (10 stp.)
- Emne 2: Prosjektledelse i bærekraftige prosjekter - samarbeids- og relasjonskompetanse (15 stp.)
- Emne 3: Bærekraftsmål (5 stp.)
- Emne 4: Endrings- og transformasjonsledelse (5 stp.)
- Emne 5: Bærekraftig prosjektledelse og prosjektleveranser (15 stp.)
- Emne 6: Bærekraftige forretningsmodeller med strategier for bærekraft (5 stp.)
- Emne 7: Analyse og rapportering - innføring i bærekraftig rapportering (5 stp.)

Temaene som hører til under de ulike emnene blir ikke gjengitt her, men framgår av søknadens vedlegg om utdanningens innhold og struktur.

Vurdering

Emnene i utdanningen dekker undervisning i prosjektledelse, endringsledelse, bærekraft, ESG-rammeverk, rapportering og forretningsmodeller. Dette samsvarer med utdanningens overordnede læringsutbytte. Den sakkyndige komiteen vurderer likevel at faginnholdet og strukturen i utdanningen gjør det vanskelig for studentene å oppnå overordnet læringsutbytte, og begrunner dette nedenfor.

Komiteen har vurdert faginnholdet oppimot utdanningens omfang, og vurderer at faginnholdet er for omfattende i forhold til utdanningens omfang. De tre første emnene fungerer som en grunnleggende enhet med et totalt omfang på 30 studiepoeng. I de fire påfølgende emnene blir studentene introdusert for komplekse temaer som krever mer tid og dybde enn det fordelingen av studiepoeng tilsier. Dette gjelder spesielt disse tre emnene: *Bærekraftig prosjektledelse og prosjektleveranser*, *Bærekraftige forretningsmodeller med strategier for bærekraft* og *Analyse og rapportering - innføring i bærekraftig rapportering*. I disse tre emnene er det en overrepresentasjon av komplekse temaer. Komiteen vurderer at det totale faginnholdet i hvert av disse emnene er for omfattende sett i lys av angitte studiepoeng. Dette gjør at fagstoffet blir svært overfladisk behandlet og reduserer muligheten både undervisere og studenter har til å gå i dybden, noe som er nødvendig for å oppnå de overordnede læringsutbyttene. Komiteen vurderer samlet sett at summen av faginnhold i utdanningen blir for omfattende innenfor rammen på 60 studiepoeng.

Anbefaling:

Komiteen har også funnet faglig overlapp mellom tema i emnene *Bærekraftig prosjektledelse og prosjektleveranser* og *Bærekraftige forretningsmodeller med strategier for bærekraft* og oppfordrer fagskolen til å strukturere om på emnene i forkant av en eventuell ny søknad.

2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet.

Fagskolen må i søknaden vise at den har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I arbeidet med å utvikle fagskoleutdanningen har fagskolen samarbeidet med flere kontakter, i ulike private og offentlige virksomheter der prosjektledelse, endringsledelse og/eller bærekraft er spesielt viktig.

I søknaden oppgir fagskolen å ha samarbeidsavtaler med disse aktørene i arbeidslivet:

- Tekna (fagorganisasjon)
- ATEA (IT-selskap)
- Videocation (kursleverandør)

Fagskolen vil samarbeide om utdanningen gjennom uformell og formell kontakt, og har planlagt å opprette et fagråd med fokus på HR- og jussutdanninger. Fagskolen har også fått tilbakemeldinger på at flere kontakter og samarbeidspartnere ønsker å stille som gjesteforelesere innenfor mer avgrensede tema eller problemstillinger.

Vurdering

Fagskolen beskriver samarbeid med aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen. Den sakkyndige komiteen vurderer at de navngitte virksomhetene sikrer tilfredsstillende bredde for utdanningen, og at de vil kunne bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Komiteen vurderer videre at planene for det fremtidige samarbeidet er tilstrekkelig. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling:

Den sakkyndige komiteen oppfordrer fagskolen til å inngå flere formelle samarbeidsavtaler med andre virksomheter som ikke har direkte koblinger til driften av utdanningen eller med ansatte. Videre vil det styrke utdanningen om fagskolen oppretter samarbeidsavtaler med flere aktører som arbeider med ulike aspekter ved bærekraft.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 første avsnitt tredje setning

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er ikke oppfylt.
- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er ikke oppfylt.
- Kravet om utdanningens omfang er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har følgende overordnede læringsutbytte:

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om begreper, prosesser og verktøy som anvendes innenfor prosjektledelse, endringsledelse og sirkulærøkonomi
- har innsikt i standarder og krav til kvalitet i prosjektarbeid og -ledelse
- har kunnskap om internasjonale og nasjonale bærekraftsmål og satsninger samt bærekraftige forretningsmodeller
- har kunnskap om prosjektledelse og prosjekt som arbeidsmetode
- har kunnskap om samarbeid og relasjoner, kommunikasjon og konflikthåndtering
- har kunnskap om analyse, kvalitetssikring, evaluering, avvikshåndtering og tiltak i prosjekt
- har kunnskap om ferdigstilling, leveranse og sluttrapportering for prosjekt
- kan oppdatere sin faglige kunnskap om prosjektledelse og bærekraft
- forstår betydningen av prosjektledelse og bærekraft i utviklingsarbeid i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende faglig kunnskap om prosjekt- og endringsledelse
- kan tilrettelegge for gode samarbeidsprosesser, læring og måloppnåelse gjennom psykologisk trygghet
- kan anvende relevante prosjektverktøy og prosessmodeller
- kan utarbeide enkel prosjektplan med milepæler, tidsplan og budsjettestimater
- kan implementere relevant bærekraftig forretningsmodell og nøkkelindikatorer for bærekraft i prosjektplan og leveranse
- kan analysere og vurdere miljømessige, sosiale og økonomiske effekter i prosjektleveransen
- kan finne og kritisk vurdere informasjon og fagstoff som er relevant for endringsledelse og bærekraft
- kan anvende faglige verktøy og presentasjonsteknikker for kommunikasjon med, og rapportering til, interne og eksterne målgrupper
- kan kartlegge og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak underveis i prosjektet, i leveransen og i sluttrapporteringen

Generell kompetanse

Kandidaten

- har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper for prosjektarbeid og endringsprosesser
- har utviklet en etisk grunnholdning i eget lederskap, og i gjennomføring av endringsprosesser
- kan utføre prosjektoppgaver eller endringsprosesser etter prosjekteiers eller andre målgruppers behov, og med respekt for mangfold og inkludering

- kan bygge relasjoner med kolleger i eller utenfor prosjektet og med eksterne samarbeidspartnere og målgrupper
- kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester av relevans for verdiskapning og bærekraft

Fagskolen oppgir i søknaden at utdanningen gir uttelling i 60 studiepoeng og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Vurdering

Overordnet læringsutbytte skal samsvare med NKR. Komiteen vurderer at læringsutbyttebeskrivelsene under kategorien kunnskap ikke fullt ut dekker følgende deskriptor i NKR, «har bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet». Fagskolen har i liten grad tydeliggjort hva slags kunnskap studentene skal oppnå for å tilegne seg bransjekunnskap eller kjennskap til yrkesfeltet. Det er uklart om utdanningen skal lede til arbeid innenfor konsulentbransjen, da i virket som innleid prosjektleder, og/eller gi studentene kompetanse til å lede prosjekt som ansatt (leder, medarbeider) i en offentlig eller privat virksomhet. Fagskolen må definere og formidle så konkret som mulig hva som rommer begrep som bransje og yrkesfelt gitt utdanningens egenart, slik at studentene kan forstå hvilken kompetanse de skal oppnå. Dette vil også indirekte svare på hvorfor det er viktig å oppnå akkurat kompetansen om bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet. Når deskriptoren ikke fullt ut er dekket inn kan fagskolen heller ikke måle om studenten har oppnådd den bestemte kvalifikasjonen, her om studenten har tilstrekkelig med kunnskap om den eller de bransjer og yrkesfelt man skal virke innenfor. (Fagskolen kan i søknaden begrunne hvorfor de eventuelt mener det er hensiktsmessig å utelate en eller flere deskriptorer. Fagskolen har ikke benyttet seg av denne muligheten.)

Flere overordnede læringsutbyttebeskrivelser fremstår for generelle og gjenspeiler i liten grad faginnholdet i utdanningen. Komiteen vurderer at dette skyldes at flere av beskrivelsene i for stor grad ligger for tett på deskriptorene i NKR. Deskriptorene i NKR viser til generelle kvalifikasjoner en kandidat skal oppnå på et bestemt nivå. Derfor gir det liten kvalitativ verdi og betydning å skrive av dem og erstatte enkeltord (med utdanningens navn, fagdisipliner eller lignende) slik det er gjort blant annet i disse beskrivelsene: «har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper for prosjektarbeid og endringsprosesser» eller «kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og /eller tjenester av relevans for verdiskapning og bærekraft». Det er behov for mer presisjon og innsnevring på et overordnet nivå, og komiteen vil vise til et annet eksempel for å illustrere problematikken. I den følgende læringsutbyttebeskrivelsen står det at studenten «har kunnskap om begreper, prosesser og verktøy som anvendes innenfor prosjektledelse, endringsledelse og sirkulærøkonomi». Det er ikke klart hvilke begreper, prosesser og/eller verktøy fagskolen viser til. Når annet ikke er spesifisert leser komiteen det som at studenten skal få kunnskap om **alle** begreper, prosesser og verktøy innenfor hvert av fagfeltene; sirkulærøkonomi, prosjektledelse og endringsledelse. Det vil være et svært omfattende studium og gjenspeiles ikke i utdanningen på emnenivå og passer heller ikke med målet fagskolen har satt for utdanningen eller til omfanget på utdanningen. Fagskolen opererer derimot med en høyere grad av presisjon på *emnenivå*, både i faglige formuleringer og rent tematisk. Dette må gjenspeiles bedre i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene.

Komiteen vil også påpeke at læringsutbyttebeskrivelsene alene eller sammen skal dekke en hel kvalifikasjon. I NKR-deskriptoren «kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger» kobles kunnskap med ferdigheter. Kandidaten skal ved hjelp av kunnskap løse en problemstilling. Når fagskolen har ført opp følgende beskrivelse «kan anvende faglig kunnskap om prosjekt- og endringsledelse» mangler fagskolen samtidig å operasjonalisere og oppgi en problemstilling som kandidaten skal mestre. Derfor vurderer komiteen denne læringsutbyttebeskrivelsen som lite målbar. Det vil være vanskelig for fagskolen å måle om kvalifikasjonen er oppnådd når det ikke kommer fram hva man skal bruke kunnskapen på eller hva man skal løse ved hjelp av kunnskapen man har tillært seg.

Komiteen vurderer at koblingen mellom faginnhold og overordnede læringsutbyttebeskrivelser er mangelfull. I oversikten over emner og faginnhold viser fagskolen til flere relevante temaer som ESG-rammeverk, CSR, GRI, SDG, TCFD og CDP. Disse temaene er vesentlige og har en høy faglig relevans gitt utdanningens egenart. I emner hvor slike temaer gjennomgås er det sannsynlig at studenten vil lære mye og oppnå bestemte kvalifikasjoner, men grunnet generelle og lite fagspesifikke læringsutbyttebeskrivelser er det en fare for at den reelle kompetansen kandidaten oppnår på emnenivå ikke vil bli dokumentert godt nok og fremgå på vitnemålet.

Komiteen påpeker avslutningsvis at bærekraftbegrepet er noe bredt formulert og må bli definert tydeligere i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen.

Komiteen vurderer samlet sett at kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR ikke er oppfylt.

Anbefaling:

Komiteen anbefaler fagskolen å synliggjøre den kompetansen som studentene vil oppnå på emnenivå bedre i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen. Her anbefaler komiteen at relevante temaer på tvers av emner som ESG-rammeverk, CSR, GRI, SDG, TCFD og CDP, og som har en høy faglig relevans, bør bli innarbeidet i en eller flere av de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene.

Videre anbefaler komiteen at det vil styrke presisjonsnivået å tydeliggjøre hvordan studentene skal kunne anvende bærekraftsmål i konkrete prosjektvurderinger (for eksempel miljømessige valg, ressursbruk og sosial inkludering).

2.5 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket.

En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.6 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

«Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt.

I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være «relevant» for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp.

Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for spesielt opptakskrav i form av yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Formelle opptakskrav er ikke i tråd med regelverket.
- Beskrivelse av realkompetansevurdering er i tråd med regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav:

«Fullført og bestått videregående opplæring i ett av de følgende utdanningsprogrammene:

- Fagbrev i kontor- og administrasjonsfaget
- Fagbrev i salgsfaget
- Vg1 service og samferdsel, vg2 salg, service og sikkerhet og vg3 påbygging generell studiekompetanse
- Studiespesialisering»

Fagskolen skriver også at søkere med realkompetanse kan tas opp til utdanningen:

«Søkere som ikke tilfredsstiller opptakskravet for formell kompetanse, kan søke om opptak på grunnlag av en helhetlig vurdering av realkompetanse. Søkeren må som minimum fylle 23 år i opptaksåret.

Realkompetansen vurderes mot læringsutbyttene i NKR nivå 4. Den kan være annen formell utdanning, gjennomført i Norge eller i utlandet, eller ikke-formell eller uformell tilegnet gjennom arbeidsliv, etterutdanning i form av f.eks. kurs, frivillighet, fritidsaktiviteter, hobbyer o.l.

Relevant arbeidserfaring for realkompetansevurdering kan være:

- mellomleder, teamleder eller annen ledererfaring
- yrkeserfaring fra bransjer der bærekraft har stort fokus
- prosjektdeltaker eller involvert i prosjekt på annen måte»

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at endrings- og prosjektledelse er to fagdisipliner som kan brukes på tvers av alle yrkesfelt. Det er ingen deler av utdanningens faginnhold som gir grunnlag for å snevre inn utvalget av utdanninger på videregående nivå for opptak til utdanningen. Derfor slutter komiteen seg til at personer med fullført og bestått videregående opplæring, både studieforberedende- og yrkesfaglige utdanningsprogram, må være relevante for opptak til denne utdanningen.

Komiteen vurderer samtidig at opptakskravet ikke i tilstrekkelig grad sikrer at studenter med lavest startkompetanse, fullført og bestått videregående opplæring, vil ha tilstrekkelig med forutsetninger for å oppnå overordnet læringsutbytte. Det er et misforhold mellom startkompetansen som er satt av fagskolen sett oppimot den undervisningen fagskolen har planlagt for (faginnhold og struktur) og det overordnede læringsutbyttet. Komiteen vurderer at det finnes flere måter å løse misforholdet på. Det kan være aktuelt å justere på faginnholdet, det overordnede læringsutbyttet eller sette krav til relevant arbeidserfaring som gjør det mulig for studentene å oppnå læringsutbyttet.

Samlet sett vurderer komiteen at kravet ikke er oppfylt.

Anbefaling:

Komiteen anbefaler fagskolen å sette krav til to år med relevant arbeidserfaring som et spesielt opptakskrav jf. fagskoleforskriften § 7, fjerde ledd. Komiteen vurderer at ulike former for arbeidserfaring vil kunne gi studentene et egnet utgangspunkt (kontekst) å studere faglige problemstillinger ut ifra og i større grad sannsynliggjøre at studentene oppnår det overordnede læringsutbyttet. Fagskolen har definert, under realkompetansevurdering, hva som kan være relevant arbeidserfaring og impliserer også hvem som kan ha behov for denne utdanningen. Komiteen vurderer at personer med ledererfaring eller erfaring fra arbeid med bærekraft eller som har vært involvert i prosjektarbeid, vil ha relevant startkompetanse og i større grad vil kunne dra nytte av undervisningen og oppnå det overordnede læringsutbyttet. Punktlisten fagskolen viser til i søknaden med oversikt over relevant arbeidserfaring (under realkompetansevurdering) vil være hensiktsmessig å ta i bruk om fagskolen stiller krav til yrkeserfaring.

2.7 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner.

Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden.

Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4.

Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder».

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.8 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra Fagskoleforskriften § 26

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27.

Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Fagmiljø

2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart.

Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Se for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravene fagskolen stiller til den faglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til den utdanningsfaglig ansvarlige er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Den sakkyndige komiteen viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet hvor fagskolen oppgir hvilke krav som er stilt til utdanningens fagmiljø. Under «Vurdering» gjengis det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen har stilt til faglig ansvarlig er noe upresise, men at de er i samsvar med minstekravene i regelverket. Fagskolen stiller krav om at faglig ansvarlig har utdanning tilsvarende «minimum fagskole[utdanning] innenfor utdanningens egenart og faglig innhold, for eksempel innenfor prosjekt, bærekraft, pedagogikk eller økonomi- og administrasjonsfag.» Ordlyden «minimum fagskole» åpner opp for flere tolkninger, og komiteen kan ikke konkludere om fagskolen sikter til krav om en fagskolegrad, en høyere fagskolegrad eller en fullført fagskoleutdanning på under 60 studiepoeng. Komiteen vurderer likevel at kravet er innenfor regelverket ettersom de nevnte utdanningene er relevante og minst på fagskolenivå.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Komiteen vurderer at kravene fagskolen har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket. Fagskolen stiller under «Kompetansekrav til stillingen» følgende krav til utdanningsfaglig ansvarlig: «Formelle kvalifikasjoner innenfor utdanningsfaglig område, for eksempel pedagogisk seminar, praktisk-pedagogisk utdanning eller lignende.» Det er uklart hva fagskolen legger i frasen «utdanningsfaglig område» når listen med eksempler ikke er uttømmende. Komiteen kan ikke vurdere hva fagskolen mener med «eller lignende». Fagskolen må selv skrive ut hvilke utdanninger man viser til for at det skal fremstå som et krav. Videre viser fagskolen til «pedagogisk seminar». Det er uklart for komiteen om fagskolen med «pedagogisk seminar» viser til utdanningen pedagogisk seminar (10 vektall/30 studiepoeng) som var forløperen til gradsutdanningen praktisk-pedagogisk utdanning (PPU, 60 studiepoeng), eller om begrepet er ment å vise til kortere studium innenfor pedagogikk. I begge tilfeller vurderer komiteen det som unøyaktig å sidestille to utdanninger med ulikt omfang, her en gradsutdanning (PPU) med en utdanning med et kortere utdanningsløp uten et spesifisert omfang. Når noe annet ikke er spesifisert er det uklart om pedagogisk seminar gir kompetanse til opplæring av voksne eller andre målgrupper. Komiteen vurderer at fagskolen må sette et tydelig minimumskrav til hvilken kompetanse utdanningsfaglig ansvarlig skal ha og som vil sikre at utdanningsfaglig ansvarlig har kompetanse i opplæring av voksne.

Anbefaling:

Den sakkyndige komiteen anbefaler fagskolen å presisere i kravspesifikasjonen at den utdanningsfaglige utdanningen er rettet mot læring på minimum nivå med videregående opplæring. På denne måten vil fagskolen unngå en feil tolkning av utdanningskravet i fremtidige ansettelsesprosesser.

Komiteen anbefaler også fagskolen å unngå bruk av relative begreper i en kravspesifikasjon. Om utdanningsfaglig ansvarlig står det om krav til arbeidserfaring: «Minimum: Lang erfaring med

undervisning/veiledning av voksne.» Ordet «lang» er relativt og lite målbart. Komiteen oppfordrer fagskolen til å spesifisere hva som regnes som lang erfaring enten i år eller annen relevant måleenhet, og være tydeligere på om lang arbeidserfaring gjelder for både «undervisning» og «veiledning», og hvis ikke, tydeliggjøre forskjellen.

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen har satt til eget fagmiljø er for upresise og avklarer ikke hvordan fagskolen skal sikre at personer i fagmiljøet har oppdatert yrkeserfaring. I fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første ledd vises det til krav om at det skal finnes minst en person med oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen skriver helt overordnet under «Fagmiljøets størrelse» at «... det for alle emner skal finnes personer med oppdatert yrkeserfaring». Komiteen kan ikke se at dette har kommet til uttrykk og blitt ytterligere spesifisert i kravspesifikasjonen. Fagskolen beskriver ikke hva som er å regne som oppdatert yrkeserfaring for minst en ansatt i fagmiljøet. Slik kravspesifikasjonen er utformet i søknaden kan fagskolen i teorien gjennomføre utdanningen uten å ha en i fagmiljøet med oppdatert yrkeserfaring. Dette er i ikke i tråd med regelverket.

Komiteen viser også til andre mangler i kravspesifikasjonen som påvirker fagmiljøets kompetanse og sammensetning. Det gjelder krav fagskolen setter til undervisere i emnene. Komiteen skal vurdere krav og ikke fagskolens mulige handlingsrom. I emnet *Prosjekt som arbeidsform*, stilles det konkrete og passende krav til undervisernes formelle utdanning gitt emnets egenart, men på samme tid står det: «Lang, bred og relevant yrkespraksis fra prosjektledelse eller prosjektarbeid kan erstatte manglende formell utdanning». Når noe kan erstattes opphører noe å være et krav. Fagskolen må i dette konkrete tilfellet velge om det er krav om formell utdanning, eller kun arbeidserfaring, eller begge deler. Den samme problemstillingen gjelder for krav til undervisere i emnene, *Prosjektledelse i bærekraftige prosjekter – samarbeids- og relasjonskompetanse, Bærekraftsmål, Endrings-transformasjonsledelse, Bærekraftig prosjektledelse og prosjektleveranser, Bærekraftige forretningsmodeller med strategier for bærekraft og Analyse og rapportering – innføring i bærekraftig rapportering*. Når dette ikke er avklart, kan ikke komiteen til fulle vurdere fagskolens krav til fagmiljøets kompetanse og sammensetningen.

Anbefaling:

Krav til oppdatert yrkeserfaring må sees i sammenheng med krav om praksisnære fagskoleutdanninger jf. fagskoleloven § 4 andre ledd. Oppdatert yrkeserfaring er ett av flere virkemidler (i tillegg til samarbeid med yrkesfeltet med mer) fagskolen må ta i bruk for å sikre at utdanningen er praksisnær. Ved en eventuell ny søknad må fagskolen definere hvor oppdatert yrkeserfaringen til minst én i fagmiljøet skal være, og komiteen oppfordrer fagskolen til å definere dette ved hjelp av år og intervall.

Komiteen vil også her kommentere på ordbruken og oppfordrer fagskolen til å unngå bruk av relative ord som «lang» og «bred» når fagskolen skal definere hva som regnes som tilstrekkelig arbeidserfaring.

Fagmiljøets størrelse

Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og egenarten til denne utdanningen. Komiteen vurderer at kravet om antall årsverk og fagpersoner knyttet til utdanningen er tilstrekkelig for den studentmassen som fagskolen planlegger å ta opp. Fagskolen krever at det skal være ett årsverk (av 10 fagpersoner, hvorav 0,6 årsverk med fast ansatte, og resterende 1,4 årsverk med timelærere) for en studentmasse på 50 personer.

2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet.

Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær.

Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen.

Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbaset eller nettbaset utdanning.

Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige.

Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Fagmiljøets kompetanse og sammensetning er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

- Den utdanningsfaglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Den sakkyndige komiteen viser til dokumentet med tabell med oversikt over det planlagte fagmiljøet. Under «Vurdering» gjengis det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

I søknaden blir det oppgitt at 10 ansatte skal bidra til læringsaktiviteter når utdanningen er i full drift. Det fremkommer ikke av dokumentasjonen hvilke undervisere som skal jobbe med hvilke emner. Komiteen har lagt til grunn at alle de 13 ansatte i fagmiljøtabellen er tiltenkt å bidra i undervisningen når annet ikke er redegjort for.

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold

Det finnes personer i fagmiljøet med formell utdanning, relevant arbeidserfaring og oppdatert yrkeserfaring innen prosjekt- og ledelseskompetanse. Komiteen vurderer at utdanningens formål, navn, overordnede læringsutbytte, innhold og struktur leder mot et mål om å gi studentene opplæring i operativ prosjektledelse der bærekraft skal inkorporeres i undervisningen innenfor ulike dimensjoner av prosjektarbeid og prosjektledelse. Den sakkyndige komiteen kan ikke se at fagskolen har ansatte i fagmiljøet med tilstrekkelig oppdatert yrkeserfaring, arbeidserfaring eller formell utdanning som passer til denne utdanningens innhold og egenart.

Komiteen vurderer at én i fagmiljøet har arbeidserfaring i sirkulærøkonomi, men vurderer derimot at den etterspurte fagkompetansen innenfor bærekraft og prosjektledelse er tiltenkt å bli dekket inn gjennom bruk av gjesteforelesere. Fagskolen har i en oversikt over fagmiljøet dokumentert fremtidig bruk av fem gjesteforelesere. De skal forelese i sentrale tema som for eksempel i bærekraftstrategi for små bedrifter, bærekraftsledelse, bærekraftsrapportering med mere. Begrepet «fagmiljø» blir definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Gjesteforelesere kan ikke regnes som en del av fagmiljøet. De er ikke ansatt ved fagskolen og inngår derfor ikke i driften av utdanningen som omfatter alt fra regelmessig planlegging og gjennomføring av undervisning, utarbeide eksamensoppgaver, sensur til evaluering av undervisningen. Komiteen vurderer samlet sett at fagskolen ikke oppfyller kravet om å ha et fagmiljø som er tilpasset utdanningens innhold og egenart.

Faglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende har pedagogisk utdanning. Den faglig ansvarlige er ansatt i 100 prosent stilling, og komiteen vurderer derfor at minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 prosent stilling) er oppfylt.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Den utdanningsfaglig ansvarlige har høyere utdanning innen voksenpedagogikk tilsvarende 15 studiepoeng. Komiteen vurderer at dette er en relevant utdanningsfaglig utdanning.

Kompetansen sett opp mot undervisningsformen

Utdanningen er sted- og nettbasert, og fagskolen har oppgitt at noen i fagmiljøet har nettpedagogisk kompetanse. Komiteen vurderer derfor at fagmiljøets kompetanse står i forhold til utdanningens egenart.

Fagmiljøets størrelse

Komiteens vurdering er at størrelsen på det planlagte fagmiljøet står i forhold til antallet studenter.

2.10 Sensorer og praksisveiledere

2.10.1 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt.

Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene.

Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen har satt samme krav til sensorenes kompetanse som for undervisere i de respektive emnene.

Vurdering

Komiteen vurderer krav til sensorenes kompetanse som mangelfull. Vurderingen bygger på deler av den samme begrunnelsen som lå til grunn for underkjenningen av kravspesifikasjonen for undervisere.

Komiteen skal vurdere krav og ikke fagskolens mulige handlingsrom. I emnet *Prosjekt som arbeidsform*, stilles det konkrete og relevante krav til underviser sin formelle utdanning gitt emnets egenart, men på samme tid står det: «Lang, bred og relevant yrkespraksis fra prosjektledelse eller prosjektarbeid kan erstatte manglende formell utdanning». Når noe kan erstattes opphører det å være et krav, og når fagskolen setter samme krav til kompetanse for sensor som for underviser følger den samme problemstillingen. Fagskolen må i dette konkrete tilfellet velge om det er krav til sensor om å ha formell utdanning eller kun arbeidserfaring eller begge deler. Den samme problemstillingen gjelder for krav til sensor i emnene *Prosjektledelse i bærekraftige prosjekter – samarbeids- og relasjonskompetanse*, *Bærekraftsmål*, *Endrings- transformasjonsledelse*, *Bærekraftig prosjektledelse og prosjektleveranser*, *Bærekraftige forretningsmodeller med strategier for bærekraft og Analyse og rapportering – innføring i bærekraftig rapportering*. Når dette ikke er avklart, kan ikke komiteen vurdere at fagskolens krav til sensorenes kompetanse er tilstrekkelige.

2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveiledere. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Trond Eftedal

Avdelingsleder Trond Eftedal, Fagskolen Innlandet

Eftedal har over 25 års undervisnings- og ledererfaring fra Fagskolen Innlandet. Han har hatt ulike oppgaver og ansvarsområder ved skolen og har i dag ansvar for avdeling for administrasjon og økonomi, samt for blant annet vedlikehold og utvikling av skolens kvalitetssystem og for skolens budsjett og økonomistyring. Eftedal er utdannet diplomøkonom og cand.mag. i økonomiskadministrative fag, og har tatt PPU og utdanning på mastergradsnivå i offentlig ledelse med spesialisering i skoleledelse. Han har variert undervisningserfaring med sju år i videregående skole og om lag ti år med undervisning ved fagskole. Han har tidligere vært sakkyndig for NOKUT ved søknader om godkjenning av enkeltstudier og ved fagområdegodkjenning.

Heidi Gamlesanne

Gamlesanne er i dag lektor ved Fagskolen Viken, Østfold. Hun har vært ansatt i fagskolen i 15 år og har i tillegg til å jobbe som faglærer, i perioder vært utdanningsleder for skolens tekniske utdanninger og rektors stedfortreder. Nå er hun tilbake som faglærer på heltid og underviser både sted- og nettbasert i ledelsesfag. Gamlesanne har praktisk pedagogisk utdanning (PPU) og en Master i styring og ledelse fra OsloMet, i tillegg til enkeltemner som Organisasjonspsykologi (Høgskolen i Østfold), Prosjektstyring (NTNU) og Hybrid læringsarbeid i høyere yrkesfaglig utdanning (SEL). Gamlesanne er dessuten utdannet bygningsingeniør (Høgskolen i Østfold), og har jobbet til sammen 23 år i bygg og anleggsbransjen før hun ble lærer i fagskolen (13 år som kommunal byggesaksbehandler og bygningskontrollør og 10 år i det private med bl.a. prosjektledelse).

Cecilie Skram Gil

Gil er høyskolelektor ved Institutt for markedsføring (BI), og universitetslektor ved Universitetet i Stavanger, der hun er emneansvarlig for fagdidaktikk i økonomiske og administrative fag på PPU. Hun har tidligere vært faglig ansvarlig ved økonomiske og administrative utdanninger, samt foreleser ved Fagskolen Rogaland. Hun har lang undervisningserfaring fra videregående skole innen salg, service, reiseliv og sikkerhet. Gil har bachelor i markedsføring fra Handelshøyskolen BI Stavanger, mastergrad i Strategic Tourism Management fra CERAM Sophia Antipolis i Frankrike, og praktisk-pedagogisk

utdanning fra Universitetet i Stavanger. Hun har i tillegg videreutdanning innen kommunikasjon, PR, metode og ledelse, forpleiningsledelse og cybersikkerhet. Ved siden av akademisk virksomhet har Gil også erfaring som freelancejournalist.

Daniel Monstad Windt

Windt har en bachelorgrad som førskolelærer fra NLA (2012) og en fagskolegrad som HR-konsulent fra NKI Fagskoler AS (2025). Han studerer nå bærekraftskonsulent ved NKI Fagskoler* og er landsstyremedlem i Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF). Han har bred erfaring innen organisasjonsarbeid og tillitsverv. Han har vært aktiv i Pedagogstudentene som landsstyremedlem og AU-medlem, og har hatt flere tillitsverv i Utdanningsforbundet, HK og HK Julia Norge. Windt var studentrådsleder ved NKI Fagskoler i 2024 og sitter per d.d. i skolens styre som studentmedlem. På vegne av NOKUTs panel representerer Windt studentene.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)